

Özürlü Sağlık Raporu

Kamu kurum ve kuruluşlarından alınacak resmi bir yazı ile veya doğrudan yetkili hastane başhekimliklerine dilekçe ile başvurulur. İzmir'deki yetkili hastaneler:

- İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi
- Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğt. Ve Araştırma Hastanesi
- Karşıyaka Devlet Hastanesi
- Alsancak Nevvar Salih İşgören Devlet Hastanesi
- Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi
- İzmir Eğitim ve Araştırma Hastanesi
- Aliğa Devlet Hastanesi
- Buca Seyfi Demirsoy Hastanesi
- Ödemiş Devlet Hastanesi
- Ege Ü. Tıp Fakültesi Hastanesi
- Dokuz Eylül Ü. Tıp Fakültesi Hastanesi

18 yaşından küçük bireyler, bünyesinde Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı uzmanı bulunan hastanelerden rapor alabilmektedirler. Bunlar Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğt. Ve Araştırma Hastanesi, Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile üniversite hastaneleridir. Rapor almak için, www.mhrs.gov.tr adresinden veya telefonla 182 aranarak ilgili hastanelerin Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı bölümlerinden randevu alınmalıdır. Randevu gün ve saatinde

- 7 adet vesikalık fotoğraf
  - Nüfus cüzdan fotokopisi
  - Dilekçe
- ile hastanede olunuz.

Önemli Not: Hastanelerin verdiği randevu tarihi ve saatine mutlaka uyunuz. Geç kalmanız halinde yeni randevu tarihi verilecek ve bu tarih 30-40 günlük bir ertelemeye neden olacaktır.

Bakım Ücreti

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından ödenen bakım ücretinden yararlanabilmek için,

- İlgilinin %50 ve üzerinde özür derecesi olup, raporunda "AĞIR ÖZÜRLÜ" ibaresinin bulunması,
- Durumu günlük hayatın alışılmış, tekrar eden gereklerini önemli ölçüde yerine getirememesi nedeniyle hayatını başkasının yardımı ve bakımı olmadan devam ettiremeyecek derecede düşük olarak değerlendirilmesi,
- Her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamı esas alınmak suretiyle, kendilerine ait veya bakmakla yükümlü olduğu birey sayısına göre kendilerine düşen ortalama aylık geliri bir aylık net asgari ücret tutarının 2/3'ünden daha az olması gerekmektedir.

Bakım ücretinden yararlanmak için Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu il müdürlüklerine aşağıdaki belgelerle birlikte başvurulması gerekmektedir:

- TC kimlik numarası beyanı
- Özürlü sağlık kurul raporu
- Bakmakla yükümlü olunan bireyler kapsamındaki kişilerin gelir ve mal durumuna ilişkin yazılı beyanı ve taahhüdü ile beyanın içeriğine dair belgeler,
- İki adet vesikalık fotoğraf
- Varsa öğrenim durumunu gösterir belge veya sureti
- Özürünün vasisi var ise vesayete ve vasi atamasına ilişkin mahkeme kararı
- Anne-babanın boşanmış olması halinde boşanmaya ilişkin mahkeme kararı

Yatılı bakım merkezlerinden, günde 24 saat süreyle bakım hizmeti alan bakıma muhtaç özürlüler için iki aylık net asgari ücret tutarında,

Gündüzlü bakım merkezlerinden, günde 8 saat süreyle tam gün hizmet alan bakıma muhtaç özürlüler için bir aylık net asgari ücret tutarında,

Akrabaları tarafından günde 24 saat süreyle bakılan bakıma muhtaç özürlüler için bir aylık net asgari ücret tutarında ödeme yapılır.

Özürlü Aylığı

Yetkili hastanelerden alınmış sağlık kurulu raporuna göre “özürlü” (özür oranı %40-69) ve “başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek derecede özürlü” (özür oranı %70 ve üzerinde) olan,

Kanunen bakmakla yükümlü kimsesi bulunmayan,

Sosyal güvenlik kurumlarından her ne ad altında olursa olsun bir gelir veya ek aylık hakkından yararlanamayan,

Nafaka bağlanmamış veya bağlanması mümkün olmayan,

Mahkeme kararıyla veya doğrudan bir mevzuat gereği bağlanmış herhangi bir devamlı gelire sahip bulunmayan,

Her türlü gelirleri toplamının aylık ortalaması, kanunla belirlenen muhtaçlık sınırının altında olan kişiler.

Ayrıca yukarıdaki koşullara sahip olup kanunen bakmakla yükümlü olunan 18 yaşını tamamlamamış özürlü yakını bulunanlar, bakımın fiilen gerçekleşmesi ve aylık ortalama gelirin kanunla belirlenen muhtaçlık sınırının altında olması kaydıyla bu aylıktan faydalanabilirler.

Herhangi bir sosyal güvenlik kurumunda yetim aylığı almakta olan özürlü çocukların aylık veya gelirleri, alacağı özürlü aylığından az ise aradaki fark ilgili sosyal güvenlik kurumu tarafından karşılanacaktır.

Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından ödenen bakım ücretleri, muhtaçlığın tespitinde bir gelir olarak dikkate alınmaz. Yani gerekli şartlar varsa hem bakım ücreti, hem de özürlü aylığına birlikte başvurulabilir.

Özürlü aylığından yararlanabilmek için, ikamet edilen yerin defterdarlık ya da mal müdürlüklerine aşağıdaki belgelerle başvurmak gerekir.

- Özürlü sağlık kurulu raporu
- 3 adet fotoğraf
- Nüfus cüzdanı
- Başvuru belgesi (başvurulan yerden temin edilir)

Vergi Avantajları

1. Gelir Vergisi İndirimi

Ücretli çalışan özürlü kişiler ile bunların bakmakla yükümlü oldukları özürlü kişiler, Serbest meslek sahibi özürlü kişiler ile bunların bakmakla yükümlü olduğu özürlü kişiler, Basit usulde vergilendirilenlerden, tüccar ve ücretli durumuna girmeksizin, imalat, tamirat ve küçük sanat işleri ile uğraşan özürlüler, gelir vergisi indiriminden yararlanabilir. Bunun için %40 ve üzeri özürlülük oranına sahip olmak gerekir. Vergi daireleri, defterdarlık veya mal müdürlüklerine başvurulmalıdır.

2. Emlak Vergisi Muafiyeti

Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskene sahip olmaları halinde (intifa hakkına sahip olunması hali dahil), bu meskene ait bina vergisi oranı 2007 ve takip eden yıllar için sıfıra indirilmiştir. Bu haktan yararlanabilmek için,

- Özürlü sağlık kurulu raporu,
- Dilekçe,
- "Tek meskeni olan (intifa hakkına sahip olanlar dahil) özürlülere ait indirimli bina vergisi formu" ile konutun bulunduğu belediye başkanlığının Mali Hizmetler birimine başvurmaları gerekmektedir. Bu indirimden faydalanmak için özürünün konutta oturması şart değildir. Konutunu kiraya verip kendisi de kirada oturan özürlüler de bu haktan faydalanabilmektedirler.

3. ÖTV ve Motorlu Taşıtlar Vergisi İstisnası

H sınıfı sürücü belgesine sahip olan ve özel tertibatlı araç kullanabileceği sağlık kurulu raporu ile belgelenen özürlü bireylerin yurt içinden alacakları araçlar için ÖTV ve MTV muafiyeti uygulanmaktadır.

Aynı muafiyet, özel tertibat şartı olmaksızın %90 ve üzeri ağır özür derecesine sahip olup araç kullanamayacak durumda olan özürlülerin yakınları ya da istihdam edilen özel bir şoför tarafından kullanılmak üzere alınacak araçlar için de uygulanmaktadır. Bu haktan faydalanmak için,

%90 ve daha fazla özürlülük oranı bulunanların sağlık kurul raporları ve nüfus cüzdanlarıyla, %90'ın altında özürlülük oranı olanların ise yukarıdaki belgelere ek olarak ruhsat, araçlar için teknik belge ve özel tertibat için hazırlanan proje raporuyla vergi dairelerine başvurmaları gerekir.

4. Gümrük Vergisi Muafiyeti

Özürlü kişilerin yurt dışından ithal edecekleri özel tertibatlı olan araçlar gümrük vergisinden muaf tutulmuştur.

Ulaşımında Sağlanan Hak ve Hizmetler

1.Özrlü Kartı

İzmir Büyükşehir Belediye sınırları içinde ikamet eden ve %40 ve üzeri engeli bulunduğuna ilişkin sağlık kurulu raporu olan bireyler belediye otobüsleri, vapur ve metro hizmetlerinden ücretsiz faydalanmaktadırlar. Bunun için;

- Sağlık Kurul raporunun aslı,
- Raporun "Aslı Gibidir" onaylı fotokopisi,
- Nüfus cüzdan fotokopisi,
- 1 adet fotoğraf,
- İkametgah,
- Varsa özrlü kimlik kartı
- İlk başvuru için kart bedeli olan 10 TL

ile birlikte Engelli Hizmet Bürosu Konak Metro istasyonuna başvurmak gereklidir. Kartlar, hak sahibi 18 yaşının altında veya zihinsel engelli ise velisine, diğer durumlarda kendisine teslim edilir. Refakatçi kartı almak için ise sağlık kurul raporunda "Ağır Özrlü" ibaresi yer almalıdır.

2.Devlet Demiryolları İndirimi

Özür oranı %40 ve üzeri olan engellilere anahat ve bölgesel trenlerde taşıma ücreti üzerinden %20 indirim uygulanır. Gerekli evrak; sağlık kurulu raporu, özrlü kimlik kartı veya özür oranı işlenmiş nüfus cüzdanından herhangi biridir.